

Vienan kierroš 27.-31.7.2024 Kainuussa

Vienan kierroš -matan alotima 27. heinäkuuta 2024. Matan aluksi **Petri Niikko**, ryhmän vetäjä ta opaš-ajaja, kävi kakši naista ta miun miehen, Jimin, ta miut pienellä buššillah Helsinkistä. Kun kaikki muutki matkuajat, meitä oli kuuši naista ta kolme mieštä, ykši heistä oli **Reijo Sihvonen**, Uhtua-Šeuran pakinanvetäjä, oli kerätty autoh, alko matka pohjoseh päin.

Myö pysähtymä Juminkevošša, kumpani on Kalevalan kulttuurikeškuš. Šielä myö kuulima, jotta on olomassa kakši Kalevalua. Jumikevošša on niise kaikki Kalevalan kiännökšet. Myö näkimä taijehta ta opaštuma äijän kulttuurista ta istoriešta.

Enšimmäisen yön myö viettimä Uljaskan matkuštajakoissa, Kuhmošša. Šielä myö šaima hyvän huomenešveron ta šen jälkeh matka jatku.

Kuhmošta myö ajoma Lentierah. Šielä, vejen lähellä, oli kaunis kirikkö. Še on luterilaini kirikkö, ka on šiinä čuppu, kumpasešša oli pravoslaunoloita oprasoja. Alttarilta oli näky järvellä. Miušta tämä on kaunehin kirikkö, kumpasen mie olen konšaki nähny.

Myö jatkoma matkua Ul'äškan pirttih, Rimmin kyläh. Pirtti oli kaunis ta lämmin. Šielä myö joima kahvie ta šöimä kiukuašša vaštapaissettuja kalittoja. Myö kuuntelima ta meilä kerrottih kylän istoriešta ta kuin kyläläiset oltih pijetty kiini heijän omista tavoista, kun šuomalaiset oltih yrittän šuaha heitä omakšumah šuomalaiset tavat. Mie niise kapusin portahat upornoih – kuulin, jotta näin piti ruatua karjalasissa taloissa.

Kun myö olima šanon passipot Ul'äškan pirtissä kostittamua, myö ajoma Kuivajärvellä, missä myö pysähtymä Domnan pirtin eteh. Pirtti, šuuri talo, on kaunehella paikalla, kešellä luontuo.

Šit myö mänimä Hietajärven perinnehtaloh, kumpasešša pijettih **Jussi Huovisen** muistokonsertti. **Markku**, meijän isäntä, kerto meilä talošta ta Jussista. Hiän niise esitteli meilä **Nunnu Raatikaisen**, kiukuankutojan. Nunnu kerto meilä, mitein hiän oli luatin kiukuan taloh.

Konsertissa **Eila Hartikainen** ta **Anna-Kaisa Liedes** laulettih. Anna-Kaisa niise šoitti kantelehella. Kaunehešti hyö laulettih ta šoitettih. Miula jäi mieleh liijatenki laulu Lemminkäisešta, kumpasen Eila laulo.

Yökši myö mänimä Arolan tilalla, Šuomuššalmella, kumpasešša **Helena** ta **Eero** keitettih meilä šyömistä. Ylen hyvä oli meijän šielä muata ta huomenekšella kuunnella heijän kertomukšie.

Huomenešveron jälkeh myö läksimä Raatteentien museih. Pihalla, muašša oli n. 17 000 kovie, ykši kivi jokahista šuomelaista ta venyhläistä saltattua kohti, kumpaset oli kuoltu šotatorašša. Milma itetti, kun mie nävin niin šuuren joukon saltattakovie.

Šielä niise oli kellotorni, kumpasešša oli ykši kello jokahista Talvišovan päivyä varoin. Kelloja oli 105, šuurie ta pikkaraisie. Kaunehešti ne šoitettih tai muissutettih meitä männyöštä aijašta ta šen vaikehukšista.

Petri näytti meilä vanhan, 34 metrisen vartievyiškan ta šano, jotta ei kenkänä naini hänen matašša ollun karhannun šiih. A miun piti še ruatua, hoš mie varajanki korkeita paikkoja. No, Petri, Jim ta mieki nousima tornih, miun muistih aškelie oli 215, ta piäsimä čokalla, pieneh hökkelih. Oli šieltä kaunis kačella maiselmua, a miula himotti vain istuo stuulalla.

Arolašša myö mänimä kaččomah konteita. Myö istima pieneššä mökiššä ta vuottima heitä. Ei männyn viikkuo, kun kontiet spuutiuvuttih. Oli šuurie uroškonteita, niise muamoja ta pentuja. Iltasella myö šaima hyvyä ruokua ta äkien kylyn.

Huomenekšella 30. heinäkuuta myö ajoma Hossah, missä myö luatima venehmatan. Maisema oli vorssa. Myö näkimä vanhoja kallivomualuakšie ta niise "Pirun kirikön". Šanottih, jotta kenki on reissannun karhata veještä ylähäkši kallivon koloja pitin.

Šieltä mänimä Hil'l'ani Rahvaš -näyttelyh. Šielä šeipähät šuoritetah vuattehih kakši kertua vuuvešša ta laitetah turpehešta niillä nävöt. Näitä taijehtevokšie šielä on melki tuhat.

Meilä niise oli ilo nähä **Raija-Liisa Kianto** hänen datsalla. Raija-Liisa, iloni 89-vuotini **Ilmari Kiannon** nuorin lapši, on kerännyn tuattoh runoloita ta niise hiän on kirjuttan kirjan, kumpasešša on hänen ämmön kirjutukšie ta kertomuš ämmön elämäštä.

Myö läksimä Arolašta huomenekšella 31. heinäkuuta. Kotimatalla myö näkimä **Eino Leinon** paččahan ta kirikön, kumpasešša oli äijä mualaukšie šeinillä ta luašša. A miušta Lentieran kirikkö oli tätäki kirikkyö kaunehempi.

Tämä oli ihana matka, kumpasešta jäi miula ta Jimillä kaunehie muistoja. Šuuret passipot Petrillä ta Reijolla. Passipot niise **Olga Karlovalla**, kumpani kohenti miun kirjutukšen.

Heidi Gilhooly

Maidenhead UK